



SREDIŠNJE
KLIRINŠKO
DEPOZITARNO
DRUŠTVO

**FOND ZA ZAŠTITU ULAGATELJA –
VODIČ ZA ULAGATELJE**

1. ŠTO JE FOND ZA ZAŠTITU ULAGATELJA?

Fond za zaštitu ulagatelja (dalje: Fond) je poseban subjekt uveden na hrvatsko tržište kapitala na temelju odredaba Zakona o tržištu kapitala (NN 88/08, 146/08, 74/09, dalje: ZTK). Njegova je svrha zaštita tražbina ulagatelja, ali ne svih nego samo onih koji su klijenti članova Fonda, i to tražbina koje sam član Fonda nije u mogućnosti isplatiti i/ili vratiti svom klijentu.

2. TKO JE OPERATER FONDA?

Operater Fonda je Središnje klirinško depozitarno društvo d.d. (dalje: Operater i/ili SKDD).

Operater Fonda upravlja njime, poduzima sve radnje u ime i za račun Fonda te ga zastupa u svim poslovima pred državnim, sudskim, upravnim i drugim tijelima radi ostvarenja svih njegovih prava.

U tom smislu, u ime i za račun Fonda za zaštitu ulagatelja prema trećima nastupaju osobe ovlaštene za zastupanje SKDD-a.

3. KADA JE FOND FORMIRAN ?

Fond je formiran 18. lipnja 2009. godine, kada je Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga (dalje: HANFA) donijela rješenje kojim se SKDD-u na neodređeno vrijeme izdaje odobrenje za obavljanje poslova Operatera Fonda.

Dana 18. lipnja 2009. godine HANFA je ujedno odobrila i Pravila Fonda koja su izmijenjena i dopunjena 23. srpnja 2009. godine.

Od 26. lipnja 2009. godine Fond u Hrvatskoj narodnoj banci ima otvoren poseban račun br. 1001005-1310010018 na kojem se vode sva njegova sredstva koja čine Fond.

4. TKO SU ČLANOVI FONDA?

Postoje tri vrste članova Fonda, to su:

1. društva s registriranim sjedištem u Republici Hrvatskoj - >
 - a. investicijsko društvo koje je ovlašteno držati novčana sredstva i/ili financijske instrumente klijenata,
 - b. kreditna institucija koja pruža investicijske usluge i/ili obavlja investicijske aktivnosti na temelju odobrenja u skladu sa zakonom koji uređuje osnivanje i poslovanje kreditnih institucija,
i to kada obavljaju sljedeće investicijske usluge i aktivnosti:
zaprimanje i prijenos naloga u vezi jednog ili više financijskih instrumenata, izvršavanje naloga za račun klijenata, upravljanje portfeljem, usluge provedbe ponude, odnosno prodaje financijskih instrumenata uz ili bez obveze otkupa, te pohranu i administriranje financijskih instrumenata za račun klijenata, uključujući i poslove skrbništva i s tim povezane usluge, kao na primjer upravljanje novčanim sredstvima, odnosno instrumentima osiguranja, te
 - c. društvo za upravljanje otvorenim investicijskim fondovima s javnom ponudom, kada pruža investicijske usluge upravljanja portfeljem i investicijskog savjetovanja,
2. podružnice investicijskih društava, kreditnih institucija i društva za upravljanje otvorenim investicijskim fondovima s javnom ponudom iz država članica - >

samo ako ne sudjeluju u sustavu zaštite ulagatelja u državi u kojoj imaju registrirano sjedište, ili ako taj sustav u državi sjedišta ne pruža odgovarajuću zaštitu ulagatelja u iznosu utvrđenom odredbama ZTK,

3. podružnice investicijskih društava iz treće države - >
ako sustav zaštite ulagatelja u državi sjedišta investicijskog društva ne postoji ili je s obzirom na razinu i opseg zaštite manji nego u RH. O načinu i opsegu sudjelovanja te podružnice u sustavu za zaštitu ulagatelja u RH odlučuje HANFA odobrenjem za osnivanje podružnice.

Popis članova Fonda dostupan je na internetskim stranicama Operatera.

5. TKO JE ULAGATELJ ODNOSNO KLIJENT ČLANA FONDA?

Ulagatelj je klijent člana Fonda čije su tražbine zaštićene, a radi se u osnovi o svakoj fizičkoj ili pravnoj osobi čija sredstva, u skladu s odredbama ZTK-a, član Fonda drži, administrira ili njima upravlja za račun svog klijenta, u vezi s investicijskom uslugom koju član ima ugovorenu s klijentom.

ZTK ujedno i određuje tko se nikako ne može smatrati klijentom, pa samim time i nema pravo na obeštećenje:

1. kreditna institucija,
2. investicijsko društvo,
3. financijska institucija,
4. društvo za osiguranje,
5. subjekti za zajednička ulaganja,
6. društva za upravljanje mirovinskim fondovima i mirovinski fondovi,
7. društva koja čine grupu s članom koji je u nemogućnosti ispuniti svoje obveze,
8. pravna ili fizička osoba koja sudjeluje s više od 5% udjela s pravom glasa u temeljnom kapitalu u članu,
9. društvo koje je matično ili ovisno društvo u odnosu na člana,
10. članovi uprave i nadzornog odbora, odnosno upravnog odbora člana, ako su te osobe na navedenim položajima ili zaposlene u članu na dan otvaranja stečajnog ili likvidacijskog postupka nad članom, ili na dan objave rješenja HANFE o nastupanju osiguranog slučaja, ili su na tim položajima bile zaposlene tijekom tekuće ili prethodne financijske godine,
11. vezani zastupnici investicijskog društva koje nije u mogućnosti ispunjavati svoje obveze, a koji u tom svojstvu djeluju na dan otvaranja stečajnog ili likvidacijskog postupka nad investicijskim društvom, ili na dan objave rješenja HANFE o nastupanju osiguranog slučaja, ili su u tom svojstvu djelovali tijekom tekuće ili prethodne financijske godine,
12. osobe odgovorne za reviziju financijskih izvješća člana te osobe odgovorne za pripremu i pohranu njegove računovodstvene dokumentacije i izradu financijskih izvještaja,
13. članovi uprave, nadzornog odbora, odnosno upravnog odbora te osobe koje u vlasništvu imaju 5 ili više posto udjela u društvu koje je matično ili ovisno društvo u odnosu na člana te osobe koje su odgovorne za reviziju financijskih izvještaja tog društva,
14. bračni ili izvanbračni drugovi te srodnici do drugog stupnja u ravnoj liniji i drugog stupnja u pobočnoj liniji osoba iz točaka 10. do 13.,
15. klijenti člana Fonda čije je neispunjenje obveze prema članu pridonijelo nastupanju osiguranog slučaja.

6. U KOJIM SE SLUČAJEVIMA ŠTITE TRAŽBINE ULAGATELJA – KADA SE JAVITI FONDU?

Tražbine ulagatelja zaštićene su kada ih član Fonda nije u mogućnosti isplatiti i/ili vratiti svojim klijentima u dva slučaja:

1. kad je nad članom Fonda otvoren stečajni postupak, ili
2. ako HANFA utvrdi da je kod člana Fonda nastupila nemogućnost ispunjavanja obveza prema Klijentima na način da ne može izvršiti novčanu obvezu i/ili vratiti financijske instrumente koje je držao za račun klijenta, administrirao ili s njima upravljao, a nije izgledno da će se te okolnosti u dogledno vrijeme bitno promijeniti.

Dakle, ako imate neku pritužbu ili zahtjev prema članu Fonda koji i dalje posluje u skladu s dobivenim odobrenjima, ne trebate se javiti Fondu nego direktno tom članu Fonda. Ako se u neposrednom kontaktu s članom Fonda vaš problem ne riješi, uvijek se možete obratiti i regulatoru (HANFI) ili pak nadležnom sudu, ako za to postoji osnova.

Ako pak imate tražbinu prema članu Fonda koji je prestao obavljati svoje djelatnosti, prvo se trebate obratiti direktno njemu i u neposrednom kontaktu pokušati riješiti vaš problem. Ako u tome ne uspijete, opet postoji mogućnost obraćanja regulatoru ili nadležnom sudu, ako za to postoji osnova, no ne i Fondu.

7. KOJE TRAŽBINE ULAGATELJA FOND ŠTITI?

Fond osigurava sljedeće tražbine klijenata:

1. novčane tražbine u kunama i u valutama država članica EU – > radi se o novčanim tražbinama koje član Fonda duguje svom klijentu ili koje pripadaju klijentu, a koje taj član Fonda drži za klijenta vezano za investicijske usluge koje ima s njim ugovorene,
2. financijski instrumenti koji pripadaju klijentu člana Fonda - > radi se o financijskim instrumentima koje član Fonda drži, administrira ili s njima upravlja za račun svog klijenta u vezi s investicijskim uslugama koje ima s njim ugovorene.

Međutim, važno je napomenuti i ovo:

1. držanje sredstava podrazumijeva raspolaganje financijskim instrumentima i novčanim sredstvima klijenta,
2. administriranje sredstvima podrazumijeva uslugu pohrane i administriranja financijskih instrumenata za račun klijenata, uključujući i poslove skrbništva i s tim povezane usluge (kao što je upravljanje novčanim sredstvima, odnosno instrumentima osiguranja),
3. upravljanje sredstvima podrazumijeva vođenje računa portfelja,
4. pozicije koje su na računu vrijednosnih papira registrirane s članom Fonda (članom sudionikom SKDD-a) ne smatraju držanjem, administriranjem ili upravljanjem financijskim instrumentima i nisu zaštićene Fondom.

8. DO KOJEG SU IZNOSA OSIGURANE TRAŽBINE ULAGATELJA?

Tražbine ulagatelja osigurane su do vrijednosti najviše 150.000 kuna po klijentu člana Fonda. Sve zaštićene tražbine do tog iznosa isplatit će se u potpunosti.

U osigurani iznos uključene su i kamate do dana otvaranja stečajnog postupka nad članom Fonda ili dana objave rješenja HANFE o nastanku osiguranog slučaja.

9. ŠTO RADI OPERATER KADA NASTUPI OSIGURANI SLUČAJ?

Nakon što HANFA donese rješenje o nastanku osiguranog slučaja, Operater pokreće postupak obeštećenja klijenata člana Fonda te o tome obavještava javnost. Ta se obavijest bez odgode objavljuje u dvama dnevnim novinama koje se prodaju na cijelom ili pretežitom području RH te na internetskim stranicama Operatera.

Kako bi Operater mogao utvrditi sve relevantne podatke o svim klijentima člana Fonda čije su tražbine osigurane sustavom zaštite ulagatelja i koji imaju pravo na obeštećenje, o iznosima njihovih tražbina te iznosima protutražbina člana prema klijentima, sam mu član Fonda u roku od dva radna dana mora dostaviti svu potrebnu dokumentaciju.

U roku od dva radna dana od kada je zaprimio te podatke, Operater će o nastanku osiguranog slučaja poslati obavijesti i svim klijentima člana Fonda koji su mu poznati.

10. KAKO SE PRIJAVITI FONDU ZA ISPLATU ZAŠTIĆENIH TRAŽBINA?

Ulagatelj odnosno klijent člana Fonda se ne mora sam javljati Operateru kako bi ostvario svoje pravo na isplatu zaštićenih tražbina, jer će Operater o nastanku osiguranog slučaja poslati obavijesti svim klijentima člana Fonda koji su mu poznati.

Ta se obavijest šalje na posljednju poznatu adresu klijenta, a uz obavijest Operater dostavlja i poziv klijentima da podnesu zahtjev za obeštećenje, kao i obrazac tog zahtjeva.

Ako ste klijent člana Fonda, a niste dobili niti obavijest niti obrazac zahtjeva, svakako se javite Operateru, s time da obrazac zahtjeva možete pronaći:

- na internetskim stranicama Operatera,
- ili ga možete osobno preuzeti u poslovnim prostorijama Operatera,
- ili vam ga Operater može dostaviti na vaš pisani zahtjev.

11. JE LI POTREBNA PRAVNA ILI KAKVA DRUGA PROFESIONALNA POMOĆ ZA PODNOŠENJE ZAHTJEVA?

Ne, zahtjev ne trebate podnijeti putem odvjetnika, ovlaštenog računovođe ili revizora. Samo podnošenje zahtjeva Operateru ne košta ništa, a ako ipak odlučite koristiti profesionalnu pomoć, Operater vam te troškove neće nadoknaditi.

12. ŠTO SVE MORATE NAVESTI U ZAHTJEVU ZA OBEŠTEĆENJE I KAKO ON MORA IZLEDATI?

Sam zahtjev Operateru pruža najvažnije podatke i informacije potrebne za utvrđivanje vašeg prava na isplatu zaštićenih tražbina i zato je zaista nužno da Operateru pružite što više informacija i dokaza kako bi vaš zahtjev bio što prije i kvalitetnije obrađen.

U zahtjevu morate naznačiti sljedeće:

- sve potrebne podatke kako bi Operater mogao nedvojbeno identificirati vas kao podnositelja zahtjeva, vaše tražbine i njihove osnove te člana Fonda,
- konačni iznos koji potražujete od člana odnosno Fonda i broj računa za isplatu zaštićene tražbine,
- svakako navedite i podatke za kontakt, kako bi svaka komunikacija Operatera s vama bila što brža, jednostavnija i efikasnija.

Zahtjev morate osobno potpisati i svoj potpis ovjeriti kod javnog bilježnika ili u uredu državne uprave odnosno kod drugih ovlaštenih tijela. Uz zahtjev priložite i:

- original ili ovjerenu kopiju dokumentacije kojom potkrepljujete navode iz svog zahtjeva te
- kopiju važeće identifikacijske isprave (osobne iskaznice, putovnice...).

13. KAKO OPERATERU DOSTAVLJATE ZAHTJEV ZA OBEŠTEĆENJE?

Ispunjeni zahtjev šaljete Operateru isključivo poštom.

14. ŠTO AKO U ZAHTJEVU NISTE NAZNAČILI SVE POTREBNE PODATKE?

Ako zahtjev nije razumljiv ili ne sadrži sve što je potrebno da bi se po njemu moglo postupiti, Operater će vam poslati dopis i pozvati vas da zahtjev ispravite odnosno dopunite.

Tom će vam prilikom Operater zahtjev i vratiti, kako biste mogli postupiti u skladu s uputom koju vam je dao. Operater će odrediti i rok u kojem zahtjev morate ponovno podnijeti.

Ako u tom roku ispravite ili dopunite zahtjev i predate ga Operateru - smatrat će se da je podnesen onog dana kada je ponovno podnesen.

Ako pak zahtjev ne vratite Operateru u određenom roku i ne ispravite ga u skladu s uputom koju ste dobili - smatrat će se da ste zahtjev povukli, a ako ga vratite nazad Operateru bez ispravka odnosno dopune – zahtjev će se odbaciti.

Ukoliko Operater smatra da je zbog procjene vašeg zahtjeva potrebno dostaviti još neku dokumentaciju, o tome će vas obavijestiti putem elektroničke pošte, telefaksa ili telefonom.

15. KOJI JE ROK ZA PODNOŠENJE ZAHTJEVA I KOLIKO ZAHTJEVA MOŽETE PODNIJETI?

Rok za podnošenje zahtjeva je pet mjeseci od dana objave rješenja HANFE o nastanku osiguranog slučaja u Narodnim novinama.

Iznimno, kada ste bili spriječeni podnijeti zahtjev za obeštećenje u navedenom roku i to iz razloga na koje niste mogli utjecati, možete naknadno podnijeti zahtjev za obeštećenje u roku od jedne godine od dana objave rješenja HANFE u Narodnim novinama.

U tom slučaju morate podnijeti i dokaze koji potvrđuju vašu spriječenost.

U svakom slučaju, klijent gubi pravo na isplatu osiguranog iznosa protekom roka od pet godina od dana objave rješenja HANFE u Narodnim novinama.

Svaki klijent može podnijeti samo jedan zahtjev za obeštećenje.

16. KADA ĆE OPERATER ODBACITI ZAHTJEV?

Operater će odbaciti zahtjev ako:

- se radi o duplo podnesenom zahtjevu,
- klijent nema valjanu osnovu za postavljanje zahtjeva,
- se radi o subjektu koji se prema odredbama ZTK uopće ne smatra klijentom,
- je isti vraćen bez ispravka odnosno dopune,
- zahtjev nije uredan.

Naime, Operater će obrađivati samo one zahtjeve za obeštećenje koji su podneseni na propisanom obrascu te su ispunjeni u skladu s odredbama Pravila Fonda i uputom za ispunjavanje zahtjeva.

17. KOLIKO JE VREMENA POTREBNO DA OPERATER OBRADI ZAHTJEV?

U roku od trideset dana od dana objave rješenja HANFE, Operater u suradnji s ovlaštenim revizorom i ovlaštenim zastupnikom člana Fonda utvrđuje prava na iznose zaštićenih tražbina klijenata.

18. PRIGOVORI NA UTVRĐENI IZNOS ZAŠTIĆENIH TRAŽBINA

Ako se iznos zaštićenih tražbina koje je utvrdio Operater razlikuje od onog kojeg ste naveli u svom zahtjevu, Operater će vas pisanim putem o tome obavijestiti. Sve vaše prigovore na utvrđeni iznos tražbine možete podnijeti HANFI u roku od osam dana od zaprimanja obavijesti Operatera.

19. KAKO SE ISPLAĆUJU UTVRĐENI IZNOSI ZAŠTIĆENIH TRAŽBINA I U KOJEM ROKU?

Utvrđeni iznosi zaštićenih tražbina isplaćuju se na račun kojeg ste naveli u zahtjevu za obeštećenje i to bez odgađanja, a najkasnije u roku od 90 dana od dana utvrđenja prava na isplatu zaštićene tražbine, odnosno dana utvrđenja iznosa iste.

Iznimno, to može biti i u daljnjem roku od 90 dana, ali samo na temelju posebnog rješenja HANFE.

Isplata osiguranog iznosa nije moguća ako klijent Operateru nije podnio zahtjev sa svom dokumentacijom potrebnom za procjenu zahtjeva.

20. KAKO MOGU KONTAKTIRATI OPERATERA FONDA?

Za sva pitanja koja imate vezano uz sam Fond, Operatera, članove Fonda, vaša prava, zaštićene tražbine ili bilo što slično, možete se javiti Operateru telefonskim putem, telefaksom, putem elektroničke pošte ili slanjem upita poštom.

Podaci za kontakt su sljedeći:

SREDIŠNJE KLIRINŠKO DEPOZITARNO DRUŠTVO d.d. (SKDD)
HEINZELOVA 62a
p.p. 409
10002 ZAGREB

Telefon: 01/ 4607 330
Telefaks: 01/ 4677 696
E-mail: skdd@skdd.hr

Radno vrijeme: od ponedjeljka do petka od 8h do 16h.

Ukoliko imate pitanje koje je u domeni regulatora, možete se obratiti izravno njemu:

HRVATSKA AGENCIJA ZA NADZOR FINANCIJSKIH USLUGA (HANFA)

Zagreb, 24. srpnja 2009.

FOND ZA ZAŠTITU ULAGATELJA – VODIČ ZA ULAGATELJE

Centrala:

Tel.: 01/ 6173 200

Fax: 01/ 4811 406

e-mail: info@hanfa.hr

10000 Zagreb, Franje Račkoga 6

URED ZA ODNOS E S JAVNOŠĆU

Glasnogovornica:

Ozana Bašić

10000 Zagreb, Franje Račkoga 6

Tel.: 01/ 6173 424

Fax: 01/ 4811 406

e-mail: ozana.basic@hanfa.hr